



## FX VIJESTI



Prvog dana ovog izvještajnog perioda **dolar** je zabilježio rast u odnosu na **euro** na najveći nivo od avgusta 2012. godine, kako je objavljeno da je proizvodnja u SAD-u porasla više od očekivanja. Međutim, do kraja dana euro se oporavio. I sledećeg dana dolar je nastavio da slabi u odnosu na euro, ali i na većinu valuta, kako je objavljeno da je trgovinski deficit SAD-a neočekivano proširen u septembru, pa je porasla zabrinutost da bi usporena globalna tražnja mogla dovesti do slabljenja ekonomskog rasta. Sredinom nedelje dolar je porastao u odnosu na euro nakon što su izbori u SAD-u rezultirali pobjedom Republikanaca u Kongresu. U četvrtak euro je oslabio na 2-godišnji minimum u odnosu na dolar kako je Mario Draghi na konferenciji nakon redovnog sastanka ECB-e signalizirao da je spreman da implementira dodatne mjere ukoliko za tim bude potrebe. Na kraju ove izvještajne nedelje dolar je pao na 3-nedeljni minimum, kako je prošlog mjeseca u SAD-u došlo do lošijeg od predviđenog rasta stope zaposlenosti i kako je Fed počeo da razmatra tajming za podizanje kamatnih stopa sa rekordno niskog nivoa.

**Kurs EUR/GBP** je tokom ove nedelje porastao, iako je početkom nedelje sterling jačao u odnosu na euro. Naime, tada je objavljeno da je proizvodnja u Velikoj Britaniji neočekivano porasla tokom prethodnog mjeseca, kako je domaća tražnja nadomjestila pad izvoza. U utorak, u većem dijelu dana, sterling se kolebao, ali je u drugom dijelu dana došlo do pada ove valute, a trend pada je nastavljen i narednog dana, kako je objavljeno da je izvođenje građevinskih radova u Velikoj Britaniji usporeno u oktobru, pri čemu je izgradnja stambenih objekata pala na najniži nivo od početka godine. U vezi sa ovom ekonomijom je objavljeno i da je aktivnost uslužnih kompanija u oktobru usporena na najmanji nivo u poslednjih 17 mjeseci. U srijedu poslijepodne kurs EUR/GBP je naglo pao, uslijed objave podatka da je industrijska proizvodnja u Velikoj Britaniji porasla više od predviđanja. Međutim, nakon što je na sastanku Banke Engleske kamatna stopa ostala nepromijenjena, sterling je opet pao u odnosu na euro, dok je evropska valuta ojačala, kako je predsjednik ECB-e izjavio da će program kupovine sredstava trajati najmanje dvije godine. Iako je i u četvrtak ponovo došlo do naglog pada kursa EUR/GBP, njegov rast je nastavljen do kraja nedelje.

**Kurs EUR/JPY** je u većem dijelu nedelje uglavnom imao rastući trend, ali unutar ograničenog intervala (140.40-144.22). Jen je prvog dana ove izvještajne nedelje oslabio u odnosu na euro i dolar. Ministar ekonomije Japana je izjavio da bi Vlada trebalo da usvoji nove fiskalne

*Izveštaj sa međunarodnog finansijskog tržišta od 03. novembra do 07. novembra 2014.*

stimulanse ukoliko preliminarni podaci o BDP-u za III kvartal budu slabi. Jen je i sledeća dva dana nastavio da slabi u odnosu na euro, a u odnosu na dolar se nalazio na 7-godišnjem minimumu, kako je Guverner Banke Japana izjavio da ne smatra da postoje ograničenja u pogledu koraka koje centralna banka može preduzeti u borbi protiv deflacije. U četvrtak euro je oslabio u odnosu na jen nakon što je predsednik ECB-e saopštio novinarima da će program kupovine obveznica trajati bar dvije godine. Zapisnik sa poslednjeg sastanka Banke Japana je pokazao da će potrošačke cijene privremeno pasti ispod 1% zbog pada cijene energenata, ali je istovremeno par članova ove centralne banke izrazilo zabrinutost da se inflacija usporava zbog smanjenja potrošnje stanovništva. Sam kraj ove izvještajne nedelje završen je blagim padom kursa EUR/JPY.

### KURSEVI VALUTA

€ \$ ¥ £ Fr.	Kurs na otvaranju tržišta u ponedjeljak, 03.11.2014.godine	Kurs na zatvaranju tržišta u petak, 07.11.2014.godine	% promjena
Kurs EUR/USD	1.2525	1.2455	-0.56
Kurs EUR/GBP	0.78298	0.78480	0.23
Kurs EUR/JPY	140.68	142.73	1.46
Kurs EUR/CHF	1.20573	1.20364	-0.18

### PREGLED REFERENTNIH KAMATNIH STOPA VODEĆIH CENTRALNIH BANAKA

Zemlja	Naziv Centralne banke	Naziv referentne kamatne stope	Visina referentne kamatne stope	Naredno zasijedanje
Euro zona	European Central Bank	„ECB main refinancing rate“	0.05%	04.12.2014.
SAD	Federal Reserves	„Federal Funds Target Rate“	0.25%	17.12.2014.
Japan	Bank of Japan	„Overnight Call Rate“	0 - 0.1%	19.11.2014.
Velika Britanija	Bank of England	„Official Bank Rate“	0.5%	04.12.2014.
Švajcarska	Swiss National Bank	„Libor Target Rate“	0%	11.12.2014.
Kanada	Bank of Canada	„Target Overnight Rate“	1%	03.12.2014.
Australija	Reserve Bank of Australia	„Cash Rate Target“	2.5%	02.12.2014.
Novi Zeland	Reserve Bank of New Zealand	„Official Cash Rate“	3.50%	11.12.2014.

U protekloj izvještajnoj nedelji održani su sastanci Centralne banke Australije, ECB-e i BoE. Na sastanku RBA, u utorak 04.11, kamatna stopa je ostavljena na postojećem nivou, 15-ti mjesec zaredom, zbog slabljenja tržišta rada, rastućih cijena nekretnina i zabrinutosti oko rasta kineske ekonomije.

Na sastancima ECB-e i BoE, održanim dva dana kasnije, takođe je odlučeno da se kamatne stope zadrže na postojećim nivoima, a nisu donošene druge bitnije odluke, jedino je Predsjednik ECB-e poručio da je upravno vijeće ECB-a spremno da preduzme i dodatne nekonvencionalne mjere koje su u okviru mandata ukoliko se za tim ukaže potreba.

## EVROPSKO TRŽIŠTE DRŽAVNIH OBVEZNICA

Prvog dana ovog izvještajnog perioda prinosi na njemačke obveznice su porasli. Narednog dana prinosi na njemačke obveznice su pali zbog spekulacija da će rast ekonomije euro zone zaostati za američkim ekonomskim rastom. Evropska komisija je smanjila prognoze vezane za rast ekonomije euro zone. Sredinom sedmice prinosi na njemačke obveznice su blago porasli. Tog dana je Njemačka održala aukciju 4 mlrd eura 5-godišnjih obveznica po rekordno niskoj stopi (0.12%). U četvrtak su prinosi na njemačke obveznice blago porasli. Naime tog dana je održan sastanak ECB-a, na kojem nije donijeta odluka da se promjeni kamatna stopa. Izjava predsjednika ECB-a nakon redovnog sastanka, da su zvaničnici ove centralne banke jednoglasni u spremnosti da se uvedu nove mjere za stimulisanje ekonomije ukoliko za tim bude potrebe, je uticala da prinosi na španske obveznice oslabe. Prinosi na italijanske obveznice su istog dana takođe slabili. Posljednjeg dana prinosi na njemačke obveznice su rasli u prvom dijelu dana, da bi u drugom ostvarili pad.

### Kretanje prinosa na 10-godišnje benčmark njemačke državne obveznice



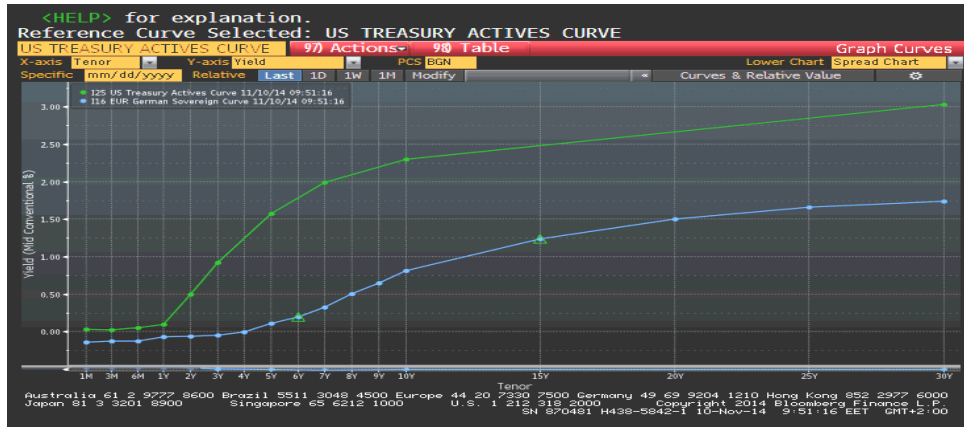
### Kretanje cijena na 10-godišnje američke državne obveznice



## AMERIČKO TRŽIŠTE DRŽAVNIH OBVEZNICA

Početkom nedelje cijene 10-godišnjih američkih obveznica su pale, kako je izvještaj pokazao da se indeks koji mjeri fabričku proizvodnju u SAD-u povećao više od očekivanja, što je pokrenulo spekulacije da će Fed povećati kamatnu stopu. U utorak su se cijene kolebale bez većih oscilacija. U srijedu je tražnja za sigurnim sredstvima i dalje bila slaba, najviše zbog očekivanja da će do kraja nedelje biti objavljeni ohrabrujući podaci o tržištu rada u SAD-u, zatim zbog rezultata izbora koji su pokazali da su Republikanci osvojili većinu u Senatu, kao i zbog rasta cijena akcija na američkom tržištu (indeks S&P's 500 je porastao 0.6%). U nastavku nedelje su stigli pozitivni podaci od Ministarstva rada u Vašingtonu. Broj zahtjeva za primanje socijalne pomoći nezaposlenim je smanjen za 10.000 na 278.000 prethodne nedelje - više od prognoza (očekivao se pad na 285.000). Na samom kraju nedelje cijene 10-godišnjih američkih obveznica su porasle, kako jedan dio podataka sa tržišta rada nije ispunio očekivanja. Naime, zvanični podaci SAD-a su pokazali da su poslodavci zaposlili manje od predviđanja ljudi u oktobru - umjesto 235.000 zaposleno je 214.000, što je učinilo investitore skeptičnim u pogledu najavljanog povećanja kamatne stope u ovoj zemlji.

**Razlika u prinosu između njemačkih i američkih državnih obveznica**



**ZLATO**

Tokom prvih dva dana ovog izvještajnog perioda cijena zlata nije bilježila veće promjene. Sedinom sedmice cijena zlata je pala i kretala se oko 4-godišnjeg minimuma kako je dolar porastao u odnosu na druge valute, što se odrazilo na pad tražnje za ovim plemenitim metalom kao alternativnom investicijom. U četvrtak je cijena zlata blago oslabila kako je objavljeno da su zahtjevi nezaposlenih za primanje socijalne pomoći pali na najniži nivo u SAD-u u ovoj godini i kako je objavljeno da je produktivnost u ovoj zemlji porasla 2% u III kvartalu. Posljednjeg dana cijena zlata je ostvarila oštar rast kako su podaci sa tržišta rada SAD-a bili slabiji od očekivanja.



**Cijena zlata na zatvaranju u dolarima za uncu**

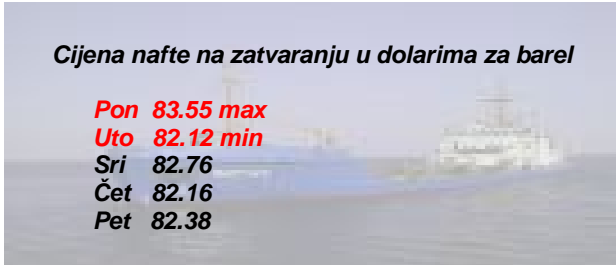
Pon	1165.55
Uto	1168.35
Sri	1140.65 min
Čet	1141.85
Pet	1177.98 max

Datum	03.11.'14.	07.11.'14.	% promjena
Cijena USD/OZ	1173.48	1177.98	0.38

**NAFTA**

Prva dva dana ovog izvještajnog perioda, cijena sirove nafte je bila u padu kako je objavljeno da je u Kini fabrički output smanjen, kao i zbog objave da je Saudijska Arabija smanjila cijene za izvoz ka američkim potrošačima uslijed spekulacija da su zalihe sirove nafte povećane prošle nedelje (cijena je smanjena za 45 centi po barelu - najniži nivo u ovoj godini). Odluka Saudijske Arabije je pojačala zabrinutost oko globalne prezasićenosti ovim energentom tj. da će ponuda nadmašiti tražnju. U srijedu je cijena ovog energenta do kraja dana porasla nakon što je izvještaj pokazao da su zalihe sirove nafte u SAD-u porasle manje od očekivanja iako su rafinerije povećale obim proizvodnje (zalihe sirove nafte su porasle 460.000 barela na 380.2 miliona prošle nedelje). Narednog dana cijena nafte je bila stabilna. Na samom kraju

nedelje tražnja za naftom je bila povećana, uslijed pada stope nezaposlenosti u SAD-u na 6-godišnji minimum, što je podstaklo tražnju za ovim energentom.



Datum	03.11.'14.	07.11.'14.	% promjena
Cijena USD/barrel	84.80	82.38	-2.85

Kalendar ekonomskih indikatora za ovaj izvještajni period				
Datum	Podatak	Očekivana vrijednost	Aktuelna vrijednost	Prethodna vrijednost
Ponedjeljak 03. novembar	<b>ISM proizvodni indeks (ISM Manufacturing)</b>	56.1	59.0	56.6
US, oktobar	Ovaj indeks je zasnovan na ispitivanju više od 300 proizvodnih firmi u pogledu zaposlenosti, proizvodnih zaliha, novih narudžbi i isporuka od strane dobavljača, i prati stanje u nacionalnoj proizvodnoj industriji.			
Utorak 04. novembar	<b>Indeks proizvodnih cijena (PPI)</b>	0.0 (-1.5)	0.2 (-1.4)	-0.1 (-1.4)
EC, sept %MoM (%YoY)	Mjeri promjene u prodajnim cijenama dobara i usluga koje koriste proizvođači euro zone. Proizvođači veće troškove prenose na potrošače kroz maloprodajne cijene, pa je PPI značajan kao rani indikator inflacije. Visok PPI, uz visoke vrijednosti drugih mjerila inflacije, će natjerati ECB da teži povećanju kamatne stope, dok opadajući PPI može ukazivati na ekonomsko usporavanje.			
Srijeda 05. novembar	<b>Maloprodaja (Retail Sales)</b>	-0.8 (1.4)	-1.3 (0.6)	1.2 (1.9)
EC, sept %MoM (%YoY)	Prati prodaju novih i korištenih dobara stanovništvu, za ličnu ili potrošnju u domaćinstvima.			
Četvrtak 06. novembar	<b>Fabričke narudžbe (Factory Orders)</b>	2.3	0.8	-5.7
GE, sept %MoM	Pokazuje promjenu u broju narudžbi kod domaćih proizvođača. Podatak daje sliku o tražnji za njemačkim industrijskim proizvodima. Fabričke narudžbe su rani indikator ukupnog nivoa potrošnje u ekonomiji, koja utiče na ekonomski rast.			
Petak 07. novembar	<b>Trgovinski bilans (Trade Balance)</b>	19.0B	21.9B	14.1B
GE, sept B=mlrd	Predstavlja odnos između iznosa cijene roba koje se izvoze van države, i iznosa cijena za robu uvezenu na teritoriju te države, tj. razlika između izvoza i uvoza. Ako iznos cijena izvezene robe prelazi iznos cijene uvezene robe, onda je trgovinski bilans aktivan (pozitivni saldo), ako uvoz premašuje izvoz – onda on postaje pasivan (negativni saldo).			

Izvori podataka:  
Reuters  
Bloomberg